

ՊԵՏՐՈՍ ԴՈՒՐՅԱՆ

Ի պատրիարքական ընտրություն Ամեն . Հայրիկին

Այն սգալի սև սև նոճյաց ետևեն
Արշալույսին շողք մեզի «Լո՛ւյս» կավետեն,
Խուսեց խավարն, փողփողե լույս արևուն
Հայոց կարմիր մարգաց սառուտ սարերուն.
Փըլատակաց մըթին խորքեն կուգա ձայն
Հայե՛ր, Հայե՛ր, դեռ Հայաստան չ'է՛ կործան...

Ձայն տըվողը չ'է՛ ըստվեր,
Հուր ներշնչողք չ'ն'ն աստղեր,
Եղբայրության է հուր, ձայն,
Հայր սիրող Հա՛յն է այն:

Նա գիշերվան հետ ազգ խոկաց ու լացավ,
Եվ արևուն սրլաքաց հետ կրակ դարձավ,
Հողմոց թևով միշտ սրլացավ Հայկարան,
Տիգրիսի հետ թըրջեց ավերք տխրական.
Հայաստանի, եղբայրության սիրահար
«Հա՛յ» գոչելով շուրթերն եղան դալկահար:

Ավարայրի նա վարդին
Սոխակն եղավ տրտմագին,
«Վարդա՛ն» գոչեց նա, անդեն
Վասա՛կն ելավ դամբանեն:

Նա իրավո՛ւնք, ազատութ՛յն գոչեց հար,
Փռշոտ ու խոնջ ոտքերն նետեց ուր Հայ կար,
Ուր որ Հայ կար ջերմ համբուրեց նա այն հողն,
Ուր Հայն շնչեց՝ հառաչ և հուր դրկեց հոն.
Բոցաթրո՞հչ Հայն ի Հայ նա թըռավ,
Հարված, ցավ, դավ՝ սերն խեղդելու չ՛եղան բավ:

Այս հայկազնը չ՛ուներ սուր,
Այլ կուրծն ուներ Հայ, խաչ, հուր.
Կը հագներ սեր և գրգլյակ,
Նա գո՛ւթ ուներ, ո՛չ քրսակ:

Ազա՛տ սիրեց, ազա՛տ գոչեց, չը թովեց.
Հայն գ՛այն ատեց, Հայ մը ձեռքը չը թոթվեց.
Բանտ, կախադան, աքսոր, Սիպիր և սուսեր
Չը կրցին ձայնն մարել, խեղդել իր հույսեր.
Միշտ «Հա՛յ» կանչեց, բարձն էր գլխուն Մաայաց սար.
Նա սիրտն ըրավ հայրենահուշ գոռ քընար.

Արդ հայրենյաց մեր շնչիկ՝
Հով մը կուգա անուշիկ՝
Վառ ճակատուց այցելու,
Հայուն աչերն սրբելու:

Բա՛ց են թներ, բա՛ց են սրտեր, բա՛ց ճակատ,
Եկո՛ օգնել տրկար Հայուն ապաբախտ,
Հո՛ւր հայրենյաց, եղբայրության դու հագա՛գ,
Քընարահար Հայու մը իղձ քեզ հրեշտակ.
Վես Վոսփորին ալիք ըզքեզ բարևեն.
Ցըրվե՛ սև ձեռք՝ սև ամպ Հայոց արևեն.

Արտոսը ու քիրտդ թող փալփիլին՝

Չերթ աստղեր Հայ երկնքին,
Եվ սորվեցուր Հայուն դու
Միրե՛լ, օգնե՛լ իրարու:

Արտասվաթոր՝ քե՛զ կը նային Հայ աչեր,
Սև շղթաներ քեզ ցույց կուտան գոռ քաջեր,
Մըշո կտրիճք՝ աղջիկք ի քեզ ապաստան
Հայն ու դամբանն, տաճարն, հյուղակն՝ Հայաստան:
Թո՛ղ փլատակաց մոխրեն հառնեն հիշատակք,
Մութ մենաստանք վերափայլե՛ն նախնի փառք...

Լո՛ւյս, լո՛ւյս տեղան ամեն տեղ,
Գիտութ՞յուն, լո՛ւյսն Հայ աստեղ,
Լո՛ւյս հյուղակին, լո՛ւյս վրհին,
Լո՛ւյս Հայ փառաց շեջ շահին:

Ահա սրանա մեզ ապագա բոցագես,
Մեր հայրենի ավերակաց տալ լույս վես.
Հարկ չ՛են մեզի նիգակ և սուր ու վառող.
Իրավունքի, սիրո, լուսո ենք կարոտ.
Եղբայրությա՛ն Հայն կը հենու, ո՛չ թագի,
Բռնն ձեռքեն, որ շունչ առնն և հոգի.

Եվ ալ մոռնա հայկազն հեք
Հին հարվածներն ու խոր վերք.
Եվ սիրտք ի տրոպ որոտան
Կյա՛ց միշտ, ՀԱՅՐԻ՛Կ ԽԸՐԻՒՄՅԱՆ»:

Սեպտեմբերի 27, 1869